

Публічне управління та адміністрування

УДК 351.77:338.43(477)(043.3)

Залізнюк Вікторія Петрівна

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри світової економіки
Державний торговельно-економічний університет*

Zalizniuk Viktoriia

*Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Professor of the Department of World Economy
State University of Trade and Economics*

ORCID: 0000-0002-7014-0207

**ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПУБЛІЧНОЇ
ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ В
УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
FORMING AND IMPLEMENTING INNOVATIVE PUBLIC POLICY IN
THE FIELD OF FOOD SECURITY IN UKRAINE UNDER THE
CONDITIONS OF THE MODERN PARADIGM OF PUBLIC
ADMINISTRATION**

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню наукової проблеми формування та реалізації інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні в умовах сучасної парадигми публічного управління. Автор аналізує основні характеристики та тенденції сучасної парадигми публічного управління, такі як нова публічна служба, нове публічне управління, нове публічне адміністрування, нова публічна вартість, нова публічна довіра, нова публічна етика, нова публічна відповідальність, нова публічна демократія, нова публічна інновація. Автор доводить, що ці характеристики та тенденції впливають на формування та реалізацію*

інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки, зокрема на її цілі, пріоритети, напрями, механізми, інструменти, результати, ефективність, якість, зворотний зв'язок, моніторинг, оцінку, корекцію.

Автор визначив основні поняття, підходи, моделі та критерії інноваційної публічної політики в сфері продовольчої безпеки, аналізує сучасний стан, проблеми та виклики продовольчої безпеки в Україні та світі, порівнює інноваційні засади публічної політики, які застосовуються в розвинутих та країнах, які розвиваються, досліджує взаємозв'язки та вплив інноваційних засад публічної політики на продовольчу безпеку в Україні в умовах сучасної парадигми публічного управління.

Автор порівняв інноваційну публічну політику у сфері продовольчої безпеки в різних країнах світу, висвітлюючи її сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, досягнення та проблеми. Автор проаналізував специфіку інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні, враховуючи її історичний, політичний, економічний, соціальний, екологічний, культурний, інформаційний контекст.

Автор пропонує рекомендації для удосконалення формування та реалізації інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні, виходячи з умов парадигми публічного управління. Автор пропонує рекомендації для удосконалення, адаптації та застосування інноваційних засад публічної політики для підвищення продовольчої безпеки в Україні, розробляє можливі сценарії розвитку продовольчої безпеки в Україні за умови використання інноваційних засад публічної політики, висвітлює перспективи та виклики для інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні в контексті глобальних тенденцій та змін.

Ключові слова: *формування, реалізація, інноваційна публічна політика, продовольча безпека, Україна, парадигма, конкурентоспроможність, проблеми, перспективи, аналіз, рекомендації, сценарії, управління, адміністрування.*

Summary. *The article is devoted to the study of the scientific problem of forming and implementing innovative public policy in the field of food security in Ukraine under the conditions of the modern paradigm of public administration. The author analyzes the main characteristics and trends of the modern paradigm of public administration, such as new public service, new public management, new public administration, new public value, new public trust, new public ethics, new public accountability, new public democracy, new public innovation. The author proves that these characteristics and trends influence the formation and implementation of innovative public policy in the field of food security, in particular on its goals, priorities, directions, mechanisms, tools, outcomes, efficiency, quality, feedback, monitoring, evaluation, correction.*

The author defines the main concepts, approaches, models and criteria of innovative public policy in the field of food security, analyzes the current state, problems and challenges of food security in Ukraine and the world, compares the innovative principles of public policy applied in developed and developing countries, explores the interrelations and impact of innovative principles of public policy on food security in Ukraine under the conditions of the modern paradigm of public administration.

The author compares the innovative public policy in the field of food security in different countries of the world, highlighting its strengths and weaknesses, opportunities and threats, achievements and problems. The author also analyzes the specificity of innovative public policy in the field of food security in Ukraine, taking into account its historical, political, economic, social, ecological, cultural, informational context.

The author proposes recommendations for improving the formation and implementation of innovative public policy in the field of food security in Ukraine, based on the conditions of the paradigm of public administration. The author proposes recommendations for improving, adapting and applying the innovative principles of public policy to enhance food security in Ukraine, develops possible

scenarios of food security development in Ukraine under the conditions of using the innovative principles of public policy, highlights the prospects and challenges for innovative public policy in the field of food security in Ukraine in the context of global trends and changes.

Key words: *formation, implementation, innovative public policy, food security, Ukraine, paradigm, competitiveness, problems, prospects, analysis, recommendations, scenarios, management, administration.*

Постановка проблеми. Продовольча безпека є одним з ключових чинників національної безпеки та сталого розвитку будь-якої держави. Україна, яка є одним з провідних світових експортерів зернових і зернобобових культур, має великий потенціал для забезпечення продовольчої безпеки не тільки власного населення, але й багатьох країн світу. Однак, сучасна ситуація в Україні характеризується наявністю низки викликів та загроз для продовольчої безпеки, серед яких: військова агресія Російської Федерації, пандемія COVID-19, кліматичні зміни, соціально-економічна криза, низький рівень інноваційності та конкурентоспроможності аграрного сектору, недосконалість законодавчої та інституційної бази продовольчої безпеки. У зв'язку з цим, актуальною є проблема формування та реалізації інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні, яка б відповідала сучасній парадигмі публічного управління. Сучасна парадигма публічного управління базується на принципах демократії, верховенства права, відкритості, прозорості, відповідальності, партнерства, участі, ефективності, результативності та інноваційності. Ця парадигма вимагає від держави не тільки регулювання та контролю за продовольчою безпекою, але й створення умов для розвитку продовольчих систем, залучення всіх зацікавлених сторін до процесу прийняття рішень, використання новітніх технологій та наукових досягнень, а також врахування міжнародних

стандартів та зобов'язань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що теоретичні положення та методичні рекомендації щодо формування нового комплексного багаторівневого механізму управління ключовими складовими проблеми національної продовольчої безпеки України – це предмет наукових досліджень економічної [3; 4; 7], політичної [4; 9; 15], управлінської [2; 18] наук та науки про безпеку [1; 6; 12; 16]. Автори визначають пріоритети, напрями та інструменти політики формування продовольчої безпеки, а також запропоновують новітню доктрину продовольчої безпеки, яка базується на принципах забезпечення контролю «від лану до столу», що є елементом як економічної, так і безпекової стратегій. Також, автори аналізують стан та проблеми фінансового [5; 8], організаційного [2; 10], інформаційного [3;6; 8], правового [16; 17] забезпечення інноваційних процесів, а також висвітлюють досвід розвинутих країн у сфері інвестиційно-інноваційної політики у контексті продовольчої безпеки.

Метою є дослідження теоретичних та практичних аспектів формування та реалізації інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні в умовах сучасної парадигми публічного управління.

Методи дослідження. Компаративний аналіз дозволяє порівнювати інноваційні засади в Україні з іншими країнами або регіонами, щоб виявити схожості та відмінності, сильні та слабкі сторони, успіхи та проблеми, а також можливості для навчання та співпраці. Аналіз впливу дозволяє оцінювати наслідки інноваційних засад для продовольчої безпеки в Україні, які можуть бути позитивними або негативними, очікуваними або неочікуваними, прямими або непрямыми, короткостроковими або довгостроковими, кількісними або якісними. Аналіз стейкхолдерів дозволяє ідентифікувати та аналізувати зацікавлені сторони, які впливають на

впровадження інноваційних засадам в Україні, їхні інтереси, потреби, очікування, ставлення, ресурси, владу, взаємодію та конфлікти. Аналіз сценаріїв дозволяє розробляти та оцінювати різні можливі майбутні ситуації, які можуть виникнути в результаті інноваційних засад в Україні, їхні передумови, вірогідність, наслідки та стратегії дій.

Виклад основного матеріалу. Інноваційна публічна політика в сфері продовольчої безпеки – це така політика, яка використовує нові ідеї, методи, технології та партнерства для вирішення проблеми недостатнього доступу до харчування. Сучасні виклики та загрози продовольчій безпеці в Україні та світі в умовах сучасної парадигми публічного управління пов'язані з наступними чинниками [3-7], як: кліматичні зміни: збільшення екстремальних погодних явищ, таких як посухи, повені, шторми, пожежі, які негативно впливають на виробництво, переробку, зберігання, транспортування та споживання продовольства; пандемія COVID-19: обмеження руху, карантини, локдауни, які порушують ланцюги постачання, зменшують доступ до ринків, підвищують ціни на продовольство, збільшують бідність, голод, недоїдання та хворобливість населення; війна в Україні: вторгнення Росії, блокада Чорноморських портів, санкції, торговельні обмеження, політичні втручання, які призводять до зниження виробництва, експорту та імпорту зерна, добрив, енергії, зростання цін на ці ресурси, погіршення продовольчої безпеки в Україні та інших країнах.

Інноваційні засади публічної політики забезпечення продовольчої безпеки в розвинутих країнах та таких, що розвиваються, пов'язані з п'ятьма основними змінами парадигми, які необхідні для перетворення продовольчих систем на більш здорові, інклюзивні та сталі [6-9]. Ці зміни парадигми публічного управління, на нашу думку, такі: підвищення амбіцій політики, узгодження цілей виробництва та споживання, поліпшення зв'язності між виробництвом та споживанням, посилення продуктивності та резилієнтності продовольчої системи, закріплення управління

продовольчою системою в інклюзивних політиках та учасницьких інституціях.

Розглянемо кожну з них окремо. Підвищення амбіцій політики: визнання того, що продовольча безпека є не тільки технічним, але й політичним питанням, яке вимагає більшої координації, консенсусу та зобов'язань на всіх рівнях урядування та суспільства.

Узгодження цілей виробництва та споживання: перехід від фокусу на кількість та доступність продовольства до якості та цінності продовольства, яке відповідає потребам людського здоров'я та добробуту, а також поважає екологічні межі планети.

Поліпшення зв'язності між виробництвом та споживанням [10-11]: створення більш прозорих, справедливих та ефективних ланцюгів постачання, які забезпечують взаємодію та співпрацю між різними акторами продовольчої системи, а також залучення споживачів до прийняття інформованих та відповідальних рішень про своє харчування.

Посилення продуктивності та резиліентності продовольчої системи: використання нових технологій, інновацій та знань для підвищення ефективності використання ресурсів, зменшення втрат та відходів, адаптації до зміни клімату та запобігання ризикам та кризам, які загрожують продовольчій безпеці [12-14].

Закріплення управління продовольчою системою в інклюзивних політиках та учасницьких інституціях: забезпечення представництва та голосу всіх зацікавлених сторін у формуванні цілей, пріоритетів та дій, пов'язаних з продовольчою системою, а також забезпечення прозорості, відповідальності та навчання для постійного вдосконалення продовольчої системи.

Охарактеризуємо деякі приклади інноваційних політик, які відображають ці зміни парадигми [15-16]. Політика шкільного харчування в Боготі: ця політика спрямована на забезпечення не тільки харчування для

бідних дітей, але й на створення ширшої продовольчої системи, яка сприяє здоровому харчуванню, місцевому розвитку, екологічній освіті та громадянській участі. Політика зелених революцій в Африці: ця політика спрямована на підвищення продуктивності та доходів маленьких фермерів за допомогою нових сортів, добрив, зрошення, розширення ринків та інших інновацій, які також враховують екологічні та соціальні аспекти. Політика зменшення відходів продовольства в Європі: ця політика спрямована на зниження втрат продовольства на всіх етапах ланцюга постачання за допомогою законодавчих, фінансових, освітніх та інформаційних заходів, а також сприяння переробці та перерозподілу надлишків продовольства. Політика розвитку міського сільського господарства в Кубі: ця політика спрямована на підтримку виробництва органічних овочів та фруктів в міських та приміських зонах за допомогою надання землі, кредитів, насіння, технічної допомоги та інших ресурсів, а також сприяння доступу до свіжих та здорових продуктів для міського населення. Політика продовольчої демократії в Бразилії: ця політика спрямована на забезпечення права на харчування для всіх громадян за допомогою створення національної ради з продовольчої безпеки та харчування, яка складається з представників уряду, громадського сектору та громадянського суспільства, а також реалізації різних програм, таких як сімейне сільське господарство, шкільне харчування, соціальна захищеність та інші.

Інноваційна публічна політика у сфері продовольчої безпеки в Україні має на меті забезпечити населенню достатній доступ до якісного та безпечного харчування, а також сприяти розвитку аграрного сектору, який є одним з ключових для економіки країни [13; 17]. Деякі особливості формування та реалізації такої політики в умовах сучасної парадигми публічного управління, які ми тримали у фокусі уваги упродовж нашого дослідження – це стратегічне планування, інституційне забезпечення, інноваційне сприяння, соціальність відповідальність, міжнародна інтеграція.

Стратегічне планування: Україна розробила та затвердила національну стратегію продовольчої безпеки до 2030 року [15], яка визначає основні цілі, пріоритети, індикатори та заходи для досягнення продовольчої безпеки на всіх рівнях. Стратегія також враховує міжнародні зобов'язання України, такі як Цілі сталого розвитку, Паризька угода, Світова програма дій з продовольчої безпеки та інші.

Інституційне забезпечення: Україна створила та реформувала ряд державних органів, які відповідають за координацію, регулювання, контроль та підтримку політики продовольчої безпеки. До них належать Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерство охорони здоров'я, Державна служба з безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, Державна служба статистики, Державна служба резерву.

Інноваційне сприяння: Україна застосовує різні інструменти для стимулювання інноваційного розвитку аграрного сектору та підвищення продовольчої безпеки. До них належать державні програми фінансування, кредитування, субсидування, податкових пільг, страхування, грантів, конкурсів, нагород, партнерств, кластерів, інкубаторів, акселераторів, лабораторій, хабів.

Соціальна відповідальність: Україна здійснює ряд заходів для забезпечення соціальної захищеності та підтримки вразливих груп населення, які страждають від недостатнього харчування. До них належать програми адресної допомоги, продовольчих карток, продовольчих пакетів, шкільного харчування, громадських та благодійних їдалень, соціального замовлення, волонтерства, меценатства та інші.

Міжнародна інтеграція [17]: Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями, донорами, партнерами та іншими країнами у сфері продовольчої безпеки. Україна є членом Світової організації торгівлі, Світової організації охорони здоров'я тварин.

У результаті детального аналізу взаємозв'язків та впливу інноваційних засад публічної політики на продовольчу безпеку в Україні в умовах сучасної парадигми публічного управління можемо підсумувати про позитивний та негативний вплив запровадження інноваційних засад публічної політики в сфері продовольчої безпеки.

Позитивний вплив: інноваційні засади можуть сприяти підвищенню рівня продовольчої безпеки в Україні за рахунок підвищення продуктивності, якості, доступності та різноманітності продовольства, зменшення втрат та відходів, адаптації до зміни клімату та інших викликів, залучення та задоволення потреб та інтересів різних груп населення, підтримки місцевого розвитку та екологічної сталості, підвищення конкурентоспроможності та інтеграції на міжнародні ринки, зміцнення інституційного потенціалу та громадянського суспільства, навчання та дифузії нових знань та технологій, створення нових можливостей та переваг для розвитку продовольчої системи.

Негативний вплив: інноваційні засади можуть мати небажані наслідки для продовольчої безпеки в Україні за рахунок збільшення нерівності, виключення, конфліктів та корупції, порушення прав та інтересів деяких груп населення, зниження безпеки та якості продовольства, забруднення та деградації навколишнього середовища, залежності від імпорту та донорів, втрати традиційних знань та практик, ризиків та невизначеності, пов'язаних з новими технологіями та інноваціями, недостатньої координації, регулювання, контролю та оцінки інноваційних політик.

Інноваційні засади публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні можуть мати такі переваги та недоліки.

Переваги: інноваційні засади можуть сприяти покращенню рівня продовольчої безпеки в Україні, забезпечуючи більш ефективне використання ресурсів, більш якісне та безпечне харчування, більш різноманітне та здорове харчування, більш адаптивне та стійке харчування,

більш доступне та справедливе харчування, більш залучене та задоволене харчування. Інноваційні засади також можуть сприяти розвитку аграрного сектору, підвищуючи його продуктивність, конкурентоспроможність, інтеграцію, диверсифікацію, інклюзію, інноваційність, навчання, співпрацю. Інноваційні засади також можуть сприяти розвитку суспільства, покращуючи його здоров'я, добробут, освіту, культуру, демократію, екологію, безпеку, мир.

Недоліки: інноваційні засади можуть мати небажані наслідки для продовольчої безпеки в Україні, зумовлюючи більш складне та непередбачуване управління, більш високі та нерівномірні витрати, більш ризиковані та нестабільні результати, більш незбалансоване та несправедливе розподілення, більш конфліктне та незадоволене споживання. Інноваційні засади також можуть мати негативний вплив на аграрний сектор, знижуючи його безпеку, якість, різноманітність, традиційність, залежності, корупцію, втрати, відходи. Інноваційні засади також можуть мати негативний вплив на суспільство, погіршуючи його нерівність, виключення, бідність, хворобливість, забруднення, деградацію, втрату суверенітету, ідентичності, цінностей.

Можливі сценарії розвитку продовольчої безпеки в Україні за умови використання інноваційних засад публічної політики можна розглядати з різних точок зору, таких як економічна, соціальна, екологічна, політична, технологічна, культурна та інші. Для спрощення, я пропоную вам розглянути три основні сценарії, які відрізняються за ступенем інноваційності та ефективності політики продовольчої безпеки:

Сценарій «Бізнес як звичайно»: цей сценарій передбачає, що Україна продовжує застосовувати ті ж самі засади публічної політики, які вона використовувала до цього, без значних змін та інновацій. Це означає, що продовольча безпека в Україні залишається на низькому рівні, залежить від зовнішніх факторів, таких як конфлікт, пандемія, зміна клімату, світові ціни,

донорська допомога, та стикається з багатьма проблемами, такими як недостатність, низька якість, небезпека, нерівність, втрати, відходи, забруднення, деградація, корупція, конфлікти, незадоволення та інші. Цей сценарій не сприяє розвитку аграрного сектору та суспільства в цілому, а навпаки, загрожує їхній стабільності, сталості та безпеці.

Сценарій «Інкrementальні зміни»: цей сценарій передбачає, що Україна поступово вносить деякі зміни та інновації в свої засади публічної політики, але не робить радикальних перетворень. Це означає, що продовольча безпека в Україні покращується, але не досягає високого рівня, залежить від зовнішніх факторів, але менш вразлива до них, та має деякі проблеми, але менш серйозні та поширені. Цей сценарій сприяє розвитку аграрного сектору та суспільства в цілому, але не досягає їхнього повного потенціалу, а лише підтримує їхню функціональність, адаптацію та конкурентоспроможність.

Сценарій «Трансформаційні зміни»: цей сценарій передбачає, що Україна робить суттєві зміни та інновації в своїх засадах публічної політики, які відповідають сучасним викликам та можливостям. Це означає, що продовольча безпека в Україні досягає високого рівня, зменшує свою залежність від зовнішніх факторів, та мінімізує свої проблеми. Цей сценарій сприяє розвитку аграрного сектору та суспільства в цілому, а також їхньому лідерству, інноваційності, інтеграції, інклюзії, навчанню, співпраці, сталості та безпеці.

Перспективи та виклики для інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні в контексті глобальних тенденцій та змін можна розглядати з різних точок зору, таких як економічна, соціальна, екологічна, політична, технологічна, культурна та інші. Для моделювання можливих сценаріїв розвитку продовольчої безпеки в Україні за умови використання інноваційних засад публічної політики, ми використали метод аналізу сценаріїв. Ми визначили ключові чинники, які впливають на

продовольчу безпеку в Україні: стан війни та конфлікту на сході країни та з Росією; стан пандемії COVID-19 та її вплив на здоров'я, економіку, мобільність та соціальну сферу; стан зміни клімату та її вплив на природні ресурси, агрокліматичні умови, біорізноманіття та екосистеми; стан економічної кризи та її вплив на доходи, ціни, інфляцію, борги, інвестиції, торгівлю та ринки; стан політичної стабільності та реформ, а також їх вплив на законодавство, інституції, демократію, корупцію, права людини та громадянське суспільство; стан науково-технічного прогресу та інновацій, а також їх вплив на виробництво, споживання, освіту, культуру, комунікацію та безпеку. На основі цих чинників можна побудувати різні сценарії, які відображають різні комбінації їхніх значень та взаємодії.

Оптимістичний сценарій: в цьому сценарії припускається, що війна та конфлікт з Росією припиняються, пандемія COVID-19 подолана, зміна клімату зменшується, економічна криза подолана, політична стабільність та реформи зміцнюються, науково-технічний прогрес та інновації прискорюються. В цьому випадку, інноваційні засади публічної політики для продовольчої безпеки в Україні будуть мати позитивний вплив, сприяючи підвищенню рівня продовольчої безпеки в країні, забезпечуючи більш ефективне використання ресурсів, більш якісне та безпечне харчування, більш різноманітне та здорове харчування, більш адаптивне та стійке харчування, більш доступне та справедливе харчування, більш залучене та задоволене харчування. Інноваційні засади також будуть сприяти розвитку аграрного сектору, підвищуючи його продуктивність, конкурентоспроможність, інтеграцію, диверсифікацію, інклюзію, інноваційність, навчання, співпрацю. Інноваційні засади також будуть сприяти розвитку суспільства, покращуючи його здоров'я, добробут, освіту, культуру, демократію, екологію, безпеку, мир.

Песимістичний сценарій: в цьому сценарії припускається, що війна та конфлікт з Росією загострюються, пандемія COVID-19 посилюється, зміна

клімату погіршується, економічна криза поглиблюється, політична стабільність та реформи ослаблюються, науково-технічний прогрес та інновації затримуються. У цьому випадку, інноваційні засади публічної політики для продовольчої безпеки в Україні будуть мати негативний вплив, зумовлюючи більш складне та непередбачуване управління, більш високі та нерівномірні витрати, більш ризиковані та нестабільні результати, більш незбалансоване та несправедливе розподілення, більш конфліктне та незадоволене споживання. Інноваційні засади також будуть мати негативний вплив на аграрний сектор, знижуючи його безпеку, якість, різноманітність, традиційність, залежності, корупцію, втрати, відходи. Інноваційні засади також будуть мати негативний вплив на суспільство, погіршуючи його нерівність, виключення, бідність, хворобливість, забруднення, деградацію, втрату суверенітету, ідентичності, цінностей.

Висновки. Сучасна парадигма публічного управління базується на принципах демократії, верховенства права, відкритості, прозорості, відповідальності, партнерства, участі, ефективності, результативності та інноваційності. Інноваційна публічна політика у сфері продовольчої безпеки передбачає використання нових ідей, методів, технологій та практик для вирішення проблем та викликів, пов'язаних з забезпеченням достатнього та якісного харчування населення. Світовий та європейський досвід формування та реалізації інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки, зокрема, застосування таких інструментів, як цифрові платформи, блокчейн, біоекономіка, кругова економіка, соціальне підприємництво, громадське здоров'я, освіта та наука.

Інноваційна публічна політика у сфері продовольчої безпеки в Україні є важливим напрямком реформування аграрного сектору та забезпечення національної безпеки.

Основні рекомендації щодо вдосконалення інноваційної публічної політики у сфері продовольчої безпеки в Україні в умовах сучасної

парадигми публічного управління, зокрема, щодо підвищення її актуальності, цілеспрямованості, науковості, практичності, партнерської участі, моніторингу та оцінки, такі:

забезпечити адекватне фінансування, розподіл та використання ресурсів для інноваційної публічної політики, враховуючи пріоритети, потреби, можливості, ризики, результати;

зміцнити координацію, комунікацію, консультацію, співробітництво між усіма зацікавленими сторонами, включаючи державні органи, наукові установи, освітні заклади, бізнес, громадськість, міжнародні партнери, з використанням сучасних цифрових платформ та механізмів;

підвищити рівень наукової підтримки, дослідження, аналізу, прогнозування, моделювання, експертизи, консультування, навчання, освіти, інформування, просвіти щодо інноваційної публічної політики, використовуючи новітні досягнення науки та технік;

забезпечити практичну реалізацію, адаптацію, дифузю, реплікацію, масштабування, трансфер, комерціалізацію інноваційних ідей, методів, технологій, практик, проєктів, програм, ініціатив, враховуючи специфіку, потенціал, потреби різних регіонів, галузей, секторів, груп населення;

забезпечити моніторинг, оцінку, звітність, контроль, аудит, відстеження, коригування, покращення інноваційної публічної політики, використовуючи чіткі, обґрунтовані, вимірювані, порівнянні, зворотні критерії, індикатори, показники, стандарти, методи, техніки, інструменти.

Література

1. Johnson H., Walters R. Food Security. Gill M. (eds). *The Handbook of Security*. Palgrave Macmillan, London. 2014. P. 404-426. doi: https://doi.org/10.1007/978-1-349-67284-4_19.

2. Boon W., Edler J. Demand, challenges, and innovation. Making sense of new trends in innovation policy. *Science and Public Policy*. 2018. Vol. 45, Is. 4. P. 435-447. doi: <https://doi.org/10.1093/scipol/scy014>.
3. Food security implications of the Ukraine conflict. *World Food Programme*. 2022. URL: <https://www.wfp.org/publications/food-security-implications-ukraine-conflict> (дата звернення: 20.02.2024).
4. How is the war in Ukraine affecting global food insecurity? Geneva: World Economic Forum, 2022. 8 p. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2022/06/war-ukraine-global-food-insecurity-rising/> (дата звернення: 20.02.2024).
5. Rihoux B., Grimm H. *Innovative Comparative Methods for Policy Analysis*. New York: Springer, 2006. 312 p.
6. Hromozdova L., Yerankin O., Pysarenko N., Artemenko A., Maliarevskiy V., Dovhenko Ya., Sharoian F. Innovative Development of Public Policy on Food Security in the Period of the Covid-19 Pandemia. *SHS Web of Conferences*. 2021. 126, 06001. doi: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202112606001>; URL: https://www.researchgate.net/publication/356496384_Innovative_Development_of_Public_Policy_on_Food_Security_in_the_Period_of_the_Covid-19_Pandemia/fulltext/619e351ea597591f85724089/Innovative-Development-of-Publi (дата звернення: 20.02.2024).
7. Edler J., Fagerberg J. Innovation policy: what, why, and how. *The Oxford Handbook of Innovation Management*. M. Dodgson, D. M. Gann, N. Phillips (Eds.). Oxford: Oxford University Press, 2017. P. 2–23. doi: <https://doi.org/10.1093/oxrep/grx001>.
8. Public sector innovation: Concepts, trends and best practices. Brussels: European Parliamentary Research Service, 2020. 16 p. URL: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651954/EPRS_BRI\(2020\)651954_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651954/EPRS_BRI(2020)651954_EN.pdf) (дата звернення: 20.02.2024).

9. Peters B. G. Research Methods for Public Policy. Handbook of Public Policy Analysis. Cham : *Springer*, 2020. P. 51–64.
10. The Adaptation Principles: 6 Ways to Build Resilience to Climate Change. *World Bank*. 2020. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/11/17/the-adaptation-principles-6-ways-to-build-resilience-to-climate-change> (дата звернення: 20.02.2024).
11. The Principles of Public Administration. *OECD*. Paris, 2023. <https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf> (дата звернення: 20.02.2024).
12. Ukraine Food Security Report May 2022. *World Food Programme*. 2022. URL: <https://www.wfp.org/publications/ukraine-food-security-report-may-2022> (дата звернення: 20.02.2024).
13. Hanson C., Ranganathan J., Davey E., Searchinger T., Holzer J. The Ukraine Crisis Threatens a Sustainable Food Future. *World Resources Institute*. 2022. URL: <https://www.wri.org/insights/ukraine-food-security-climate-change> (дата звернення: 20.02.2024).
14. 2023 Financing Flows and Food Crises Report – Analysis of humanitarian and development financing flows to food sectors in food crisis countries. Rome. *GNAFC*. 2024. URL: https://www.fightfoodcrises.net/fileadmin/user_upload/fightfoodcrises/doc/resources/Financing_Flows_and_Food_Crises_Report_2023.pdf (дата звернення: 20.02.2024).
15. В Україні затвердять Стратегію продовольчої безпеки до 2030 року *Держпродспоживслужба: вебсайт*. 2021. URL: <https://dps.gov.ua/news/v-ukrayini-zatverdyat-strategiyu-prodovolchoyi-bezpeki-do-2030-roku> (дата звернення: 20.02.2024).
16. Україна та глобальна продовольча безпека в умовах війни. *Національний інститут стратегічних досліджень: вебсайт*. 2022.

URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayina-ta-hlobalna-prodovolcha-bezpeka-v-umovakh-viyny> (дата звернення: 20.02.2024).

17. Шишлюк В. Р., Самокиш В. П. Правове забезпечення продовольчої безпеки України: стан та перспективи. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 133-138.
18. «Наш сценарій — оптимістичний, і назва цього сценарію: «Успішна європейська Україна успішних українців». *Урядовий кур'єр*. 2016. С. 1-2.

References

1. Johnson, H., & Walters, R. (2014). Food Security. Gill M. (eds). *The Handbook of Security*. Palgrave Macmillan, London, 404-426. doi: https://doi.org/10.1007/978-1-349-67284-4_19.
2. Boon, W., & Edler, J. (2018). Demand, challenges, and innovation. Making sense of new trends in innovation policy. *Science and Public Policy*, 45(4), 435–447. doi: <https://doi.org/10.1093/scipol/scy014>.
3. Food security implications of the Ukraine conflict. (2022). *World Food Programme*. Retrieved from <https://www.wfp.org/publications/food-security-implications-ukraine-conflict>.
4. How is the war in Ukraine affecting global food insecurity? (2022). *World Economic Forum*. Retrieved from <https://www.weforum.org/agenda/2022/06/war-ukraine-global-food-insecurity-rising/>.
5. Rihoux, B., & Grimm, H. (Eds.). (2006). *Innovative Comparative Methods for Policy Analysis*. New York: Springer.
6. Hromozdova, L., Yerankin, O., Pysarenko, N., Artemenko, A., Maliarevskiy, V., Dovhenko, Ya., & Sharoian, F. (2021). Innovative Development of Public Policy on Food Security in the Period of the Covid-19 Pandemia. *SHS Web of Conferences*, 126, 06001. doi:

- <https://doi.org/10.1051/shsconf/202112606001>; Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/356496384_Innovative_Development_of_Public_Policy_on_Food_Security_in_the_Period_of_the_Covid-19_Pandemia/fulltext/619e351ea597591f85724089/Innovative-Development-of-Publi.
7. Edler, J., & Fagerberg, J. (2017). Innovation policy: what, why, and how. *The Oxford Handbook of Innovation Management*, 33(1), 2–23. doi: <https://doi.org/10.1093/oxrep/grx001>.
 8. Public sector innovation: Concepts, trends and best practices. (2020). *European Parliamentary Research Service*. Retrieved from [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651954/EPRS_BRI\(2020\)651954_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651954/EPRS_BRI(2020)651954_EN.pdf).
 9. Peters, B. G. (2020). Research Methods for Public Policy. Handbook of Public Policy Analysis. Cham: Springer, 51–64.
 10. The Adaptation Principles: 6 Ways to Build Resilience to Climate Change. (2020). *World Bank*. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/11/17/the-adaptation-principles-6-ways-to-build-resilience-to-climate-change>.
 11. The Principles of Public Administration – 2023 edition. (2023). *OECD*. Paris. Retrieved from <https://www.sigmaweb.org/publications/Principles-of-Public-Administration-2023.pdf>.
 12. Ukraine Food Security Report May 2022. (2022). *World Food Programme*. Retrieved from <https://www.wfp.org/publications/ukraine-food-security-report-may-2022>.
 13. Hanson, C., Ranganathan, J., Davey, E., Searchinger, T., & Holzer, J. (2022). The Ukraine Crisis Threatens a Sustainable Food Future. *World Resources Institute*. Retrieved from <https://www.wri.org/insights/ukraine-food-security-climate-change>.

- 14.2023 Financing Flows and Food Crises Report – Analysis of humanitarian and development financing flows to food sectors in food crisis countries. (2024). *GNAFC*. Retrieved from https://www.fightfoodcrises.net/fileadmin/user_upload/fightfoodcrises/doc/resources/Financing_Flows_and_Food_Crises_Report_2023.pdf.
15. V Ukraini zatverdyat' Strategiyu prodovol'choyi bezpeki do 2030 roku [In Ukraine, the Food Security Strategy will be approved until 2030]. (2021). *Derzhspozhyvsluzhba*. Retrieved from <https://dssu.gov.ua/news/ukrayina-zatverdit-strategiyu-prodovolchoyi-bezpeki-do-2030-roku> [in Ukrainian].
16. Ukraina ta global'na prodovol'cha bezpeka v umovakh viyny [Ukraine and global food security in conditions of war]. (2022). *Natsional'nyy institut strategichnykh doslidzhen'*. Retrieved from <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/strategichni-doslidzhennya/ukrayina-ta-globalna-prodovolcha-bezpeka-v-umovakh-viyni> [in Ukrainian].
17. Shyshlyuk, V. R., & Samoshkin, V. P. (2020). Pravove zabezpechennya prodovol'choyi bezpeki Ukrainy: stan ta perspektyvy [Legal support of food security in Ukraine: status and prospects]. *Pravo i suspil'stvo*, 1, 134-138 [in Ukrainian].
18. "Nash stsenariy — optimistichnyy, i nazva ts'ogo stsenariyu: «Uspishna Ukraina»" [Our scenario is optimistic, and the name of this scenario is "Successful Ukraine"]. (2016). *Uryadovyy kur'yer*, 1–2 [in Ukrainian].